VELKÁ DOBRODRUŽSTVÍ

Za hejkaly do mokřadel ostravské Rezavky

GPS souřadnice: 49.7977225, 18.2232611

Praktické informace

Délka trasy: 5 km

Obtížnost: Lehká trasa po rovince kolem toků nedaleko centra Ostravy. Pejskům se zde bude líbit. Kola ani kočárky neprojedou.

Vzdálenost od Prahy: 370 km, cca 3 a půl hodiny autem. Pojedete po dálnici D1 do Ostravy a sjedete na 354 – Zábřeh. Směrovky vás poté odvedou až na parkoviště k Decathlonu.

Parkování: parkoviště u Mountfieldu a Decathlonu – zdarma.

Možnost občerstvení: Avion Shopping Park Ostrava.

WC: v obchodním centru u parkoviště.

Nejbližší další výlet agentury Velká dobrodružství: Landek, Halda Ema, Helfštýn, Hranická propast, Teplice nad Bečvou, Fulnek, Javor, Štramberk, Kopřivnice atd.

Trasu pro vás prošla Lucie Nachtigallová.

Trasu testovali sourozenci Kristýna (6 let) a Stanislav (10 let) z Fulneku.

Postřehy dětí:

Týnka: „To byl moc hezký výlet, ale hejkala jsem nepotkala.“

Staník: „Vůbec jsem nevěděl, že uprostřed Ostravy je taková pěkná bažinka.“

Popis výletu - Legenda pro rodiče

Milí cestovatelé,

zveme vás do přírody, která vám dokáže, že Ostrava není jen město uhlí a oceli, ale i město, které má své divoké a nespoutané biosrdce. Přírodní rezervace Rezavka je v tomto třetím největším českém městě jedním z nejpřekvapivějších míst. Procházka je takřka srovnatelná s putováním džunglí, ale určitě bude bavit všechny dobrodruhy. Doporučujeme trekingové boty a do batůžku přibalit dalekohled.

Hádanky a tajenka jsou pro děti, které už umí trochu číst, ale trasu mohou jít děti od pěti let.

Výlet jsme pro vás připravili ve spolupráci s Magistrátem města Ostravy v rámci projektu *Fajna rodina* a TIC OSTRAVAINFO!!! A je pro vás tedy zdarma! :)

Dopis dětem

Ahoj, holky a kluci,

dnešní cesta za hádankou povede kolem vody… Zejména mezi kmeny stromů, které okousali bobři. Pokud budete potichoučku, uvidíte a uslyšíte mnoho vzácných živočichů.

Důležitá informace: Kromě dalekohledu (máte-li) si do batůžku nezapomeňte přibalit také chleba (ten máte určitě). Proč? Přece kvůli hejkalům… :)

Stejně jako k našim ostatním výletům jste také k dnešnímu dostali originální mapu s vyznačenou trasou. Pokud půjdete správnou cestou, budete se pozorně rozhlížet, číst texty a poslouchat, co říkají rodiče, jistě splníte všechny úkoly. Umíte-li už psát, doplňte podle uhodnutých slov tajenku a pečlivě ji uschovejte.

Mapa výletu

Za hejkaly do mokřadel ostravské Rezavky
START
CÍL
OSTRAVA!!!
FAJNA RODINA

Doplňovačka

Vozidlo zanechte na parkovišti u Decathlonu a Mountfieldu. I když hned na začátku půjdeme kolem rušné silnice, pro náš výlet je toto parkování nejlepší. Je zdarma a nedostanete pokutu za špatné parkování.

I když na oficiální mapě pěšinka není zakreslena, u kruhového objezdu se dá projít stezkou k domům tak, že hlavní rušnou komunikaci s názvem Rudná nemusíte vůbec přecházet.

Jděte tedy podle naší mapky a klesněte do údolí.

Rezavku najdete v jižní části Ostravy, konkrétně v městském obvodu Ostrava-Jih. Úplně nejpřesněji v katastrálním území Zábřehu nad Odrou. Leží v těsném sousedství chráněné krajinné oblasti Poodří, se kterou tvoří jeden velký přírodní celek. Je to území o rozloze zhruba dvanácti hektarů, které se rozkládá v nivě řeky Odry.

Věděli byste, kolik fotbalových hřišť se vejde na 12 hektarů? Zkuste si tipnout, školáci a rodiče!

Nejprve ale zapátrejte v paměti a vzpomeňte si, kolik metrů čtverečních je jeden hektar…

Ano, 12 hektarů, to je celkem 120 000 metrů čtverečních. Takže na tuto plochu by se teoreticky vešlo přibližně 17 fotbalových hřišť.

A po všech těch hřištích dnes budeme radostně pobíhat! Kdepak, děláme si legraci! Uvidíme jen část tohoto území. Do jeho středu se ostatně ani nedostaneme. Je to tu jedna velká džungle, doslova ostravský prales. Ale není takový, jaký znáte z knih o Mauglím nebo Tarzanovi. Neříkáme, že horší, jen jiný.

Pokud se podíváme na glóbus, spatříme na něm pralesy vpravdě obrovské. Jméno toho největšího asi znáte. Začíná na A. Víte, jak se jmenuje? Amazonský deštný prales se rozprostírá asi na 5,5 milionu kilometrů čtverečních. Z deštných pralesů je úplně největší a tvoří více než polovinu všech, které na světě najdeme. Díky fotosyntéze, která v listech „požírá“ „zlý“ oxid uhličitý a přeměňuje ho v „hodný“ kyslík, se mu přezdívá „plíce planety“. Kdyby zmizel, možná bychom se všichni udusili.

V oblasti Amazonie žije více než 100 000 druhů savců, plazů a ptáků a dalších 270 000 druhů hmyzu. Znáte nějaké? Zkuste si vzpomenout třeba na hady.

Myslíte si, že v Rezavce také žije nějaký plaz? Anakondu a krajtu tady nepotkáte, ale s užovkou máte šance velké. A kdybyste si lehli a na chvilku zapomněli, že máte ruce a nohy, možná byste si uvědomili, jak to mají plazi těžké…

Pokud jste sešli pod most, nalevo vidíte úly. Také jste překvapeni, co tady pohledávají? Moc by nás zajímalo, jak se med z těchto míst popisuje… Pralesní? Bažinný?

V každém úlu žije včelí rodina. Šéfovou je matka, dělnice sbírají nektar a starají se o vajíčka a larvy. Jsou tu také včelí samci. Ale jen dočasně, než zajistí, aby byla matka plodná. Potom jsou jako nepotřební z úlového domečku vyhnáni.

Malé včeličky prostě nikdy nepoznají své tatínky. A zdá se, že jim to nevadí. Jsou chytré, pracovité a zjevně citově netrpí.

1. Jak se jmenuje včelí samec?

Děti, znáte nějakou populární včelku? Co třeba Máju?

Než dojdeme k rozcestníku, který nás pošle doprava na most, zazpíváme si kousek její písničky.

Učení páni zkušení,

já rád bych k vám teď podotknul,

nikdo z vás nemá tušení,

že v dálce stojí malý úl.

Z něj každé ráno vylétává včelka Mája,

naše kamarádka včelka Mája.
Máme jí co závidět,
výšku, z které vidí svět.
A o tom vypráví nám…

Před námi teče řeka Odra, kterou musíme nějak překonat, abychom konečně pronikli do naší džungle. Uděláme to tak, že nejdříve most podejdeme. Bílá šipka napoví… Potom znovu slezeme k řece a odbočíme doleva.

Než tak učiníme, z textu na šipce vyzvedneme další písmeno do tajenky. Jak půjdeme dál?

2. Doplňte: ….. toku Odry.

Vylezeme na most a opatrně ho po „chodníku“ přejdeme.

Jaká barva je pro tento most typická? Máte ji někde na sobě? A věděli byste, jak se tato barva řekne anglicky nebo německy? Nebo třeba polsky? :)

Za mostem sejdeme k řece a znovu most podejdeme.

Tím příděl dnešních bludných pastí končí. Pokud jste vše zvládli podle našich pokynů, získáváte dva pomyslné „bludišťáky“.

Brouzdáme podél řeky a vyhlížíme zelenou cedulku, která nás upozorní, že jsme v chráněné krajinné oblasti. Celá tato oázka je vlastně takovou přírodní křižovatkou. Z jedné strany ji ohraničuje řeka Odra, z druhé slepá ramena a tůně.

Kolik zvířat napočítáte na cedulce? Co mají společného kromě toho, že to jsou všechno dravci? Podívejte se jim na hlavu.

3. Kolik pařátů mají na jedné noze orlice?

Pokračujeme podél toku až k velkému potrubí. Napadne vás, k čemu slouží? Ne, Týnko, k troubení ani omylem.

Produktovod je technické zařízení, které slouží k přepravě kapalin nebo plynů potrubím vedeným nad hladinou nebo pod korytem řeky. Často jde o potrubí, která propojují průmyslové areály nebo slouží k distribuci pohonných hmot a jiných látek. Abychom to řekli srozumitelněji, prostě těmi rourami teče kdeco. Což je asi lepší, než kdyby se to vozilo. Pro přírodu určitě.

Děti, nelezte na ty trubky! Kromě toho, že byste mohly dostat velkou pokutu, byste si také mohly natlouct nos.

A víte, jak je to v té říkance, že?

Ententýky, dva špalíky,

čert vyletěl z elektriky,

bez klobouku, bos,

narazil si nos!

Boule byla veliká

jako celá Afrika.

Tuze ho to bolelo,

narazil si koleno.

Víte ale, že je tahle říkanka trochu – jak bychom to řekli – krutá vůči mužskému pohlaví? *Ententýk* je ve skutečnosti vykastrovaný kačer (z německého *die Ente* = kachna). A co že je to *vykastrování*? Zákrok, při kterém lidé samcům odstraňují varlata, aby se – mimo jiné – nemohli dále rozmnožovat. Zákrok se prováděl za pomoci dvou špalíků. Představujeme si, že jimi varlata kačerům nějak drtili či tak něco… No radši si to ale ani nepředstavovat. :)

Přicházíme k naučné tabuli *Přírodní rezervace Rezavka*.

Pod nápisem *Minirezervace obojživelníků* zjistěte, jak se mlok jmenuje druhovým jménem. A pak ho ukažte na fotce.

4. Jak se jmenuje mlok druhovým jménem?

Jdeme husím pochodem až k železničnímu mostu.

Kdo první najde na stromě červenou čárku?

Kdo první uvidí lva?

A kdo bude první u mostu? Jakou má barvu? Kdy byl natřen? Najdete nápis a letopočet?

5. Opište třetí číslici letopočtu.

Koleje v žádném případě nepřecházíme. Odbočíme doprava a „šuneme“ se po pěšině podél trati tak, že ji máme po levé straně.

Zkuste se zamyslet, co pojmenovalo oblast slovem Rezavka. Napadá vás něco? Že by rezla? V podstatě ano…

Název Rezavka nezní sice úplně vábně, ale má svůj důvod. Je odvozen od rezavě zbarvené vody, kterou najdete v místních močálech a tůních. Toto zbarvení způsobují železité bakterie a usazeniny, které jsou pro tuto lokalitu typické. Takže se můžete uklidnit, zrzavou barvičku nezpůsobují vyhozené staré bicykly ani jiné kovové předměty, které by snad nezodpovědní občané do toku odhazovali.

Máme tady nějakého zrzka? Pokud ano, zkuste mu spočítat pihy. Nebo raději ne, ono to stejně moc nejde. Pokud máte nějakého v rodině, nechte si to na doma.

Místo toho se raději porozhlédněte, zda někde neuvidíte další pro Rezavku typickou atrakci.

Jsou to kmeny a větve, které „přehlodalo“ jedno zvířátko. Víte, které máme na mysli?

Ano, mluvíme o bobrovi. V dospělosti to bývá překvapivě velké zvíře. Může vážit až 30 kilogramů. Po jihoamerické kapybaře je bobr druhým největším hlodavcem na světě. Z Čech se tito zubatci na dlouhé roky odstěhovali. (Ti zbylí, co je milovníci jejich kůží nestačili vystřílet.) Vrátili se teprve nedávno, první výskyt byl po 185 letech potvrzen v roce 2015.

Bobři jsou velmi rodinně založení a monogamní. To znamená, že mívají jen jedinou „manželku“ a jsou jí věrní. V jedné rodině obvykle žije 5 až 7 členů. Rodiče zůstávají s potomky z posledních dvou až tří vrhů, takže potřebují docela velký „mamahotel“. Starší sourozenci ovšem často pomáhají s péčí o ty mladší, takže to zase takové lážo plážo není. Až ve dvou až třech letech se vydají hledat vlastní teritorium.

Málokdo ví, že bobři mají oranžové, někdy až hnědé přední zuby. Není to známka špatné hygieny, ale vysokého obsahu železa ve sklovině. Díky tomu jsou jejich zuby extrémně tvrdé a odolné, což jim umožňuje ohlodat, a tím skácet i velmi silné kmeny stromů. Navíc jim řezáky neustále dorůstají, takže je musejí pravidelným hlodáním obrušovat. V oblasti Poodří populace bobrů od 90. let trvale roste. Podle toho, co jsme se dočetli, tak v Rezavce sídlí minimálně jedna až dvě bobří rodiny, což znamená přibližně 5 až 12 bobrů.

Znáte nějakou básničku nebo písničku o bobrech?

Když jde malý bobr spát, bobr spát, bobr spát,

tak si chvilku hraje rád, hraje rád, hraje rád,

postaví se na zadní, na zadní, na zadní,

jenom, bobře, nespadni, jenom nespadni.

Zkuste se tento text naučit nazpaměť, než dojdete zpátky k mostu. Máte na to asi 40 minut.

Dokážete to? Určitě ano! :)

Pěšina nás přivádí k naučné tabuli *Lužní les*. Najděte na fotkách lístky dubu.

6. Jak se jmenuje dub?

Stále se držíme vodního toku. Zastavíme se až na lesní křižovatce u poněkud divokého „betonového“ mostku přes vodu.

Historie Rezavky je spojena s tím, jak se v minulosti lidé snažili zkrotit Odru. Původně si řeka volně meandrovala – porůznu zatáčela a vlnila se – celou nivou. V 19. a 20. století se ale začaly stavět hráze. A s nimi i tendence rovnat toky „do latě“. Přijely bagry a „přeškrtly“ vlnovky řeky novým rovným korytem. Tím vznikla takzvaná slepá ramena – místa, kudy dříve tekla řeka, ale teď tam voda jen klidně stojí. Pokud rovnou nevyschla…

Prostor, kde se nyní touláme, byl dlouho tak trochu zapomenutý. Což byla pro přírodu doslova klika.

Zvířátka ani rostlinky zde nikdo nerušil, do jejich přirozeného vývoje nikdo nezasahoval, a tak tu všechno rostlo a bujelo naprosto bez jakékoli výchovy a usměrňování. To by se vám také líbilo, co? Nebo snad ne? Jak jste na tom? Myslíte si, že máte spíš přísnou výchovu, nebo takovou volnější? A kdo si myslí, že nemá žádnou?

V roce 1998 bylo tedy toto území oficiálně vyhlášeno přírodní rezervací. (Když už se shodou náhod přihodilo, že se tu nic nezkazilo.) Cílem bylo především ochránit zbytek lužního lesa.

Lužní lesy nebo také luhy poznáte hlavně podle toho, že je v nich spousta vody. A vlhko… Jsou prostě podmáčené… Je to dáno tím, že se řeky, říčky či potoky při každé možné příležitosti vylévají z břehů a vše kolem sebe zaplavují.

Takové lesy jsou už dnes v Evropě velmi vzácné. Rezavka nám ukazuje, jak vypadala krajina kolem Ostravy před stovkami let, než ji lidé začali měnit v pole a zastavovat domy. Na jejich omluvu řekněme, že v bažince obilí fakt nevypěstujete a voda v obýváku také není zrovna výhra v loterii.

Přejdeme mostek. Pokusíme se udělat to tak, abychom se nenamočili. Což může být po deštích trošku obtížné! :)

Než budeme pokračovat podél toku, můžeme si udělat malou odbočku. Pokud máte sílu, čas a chuť, hupky dupky po pěšině směrem doleva, jak ukazuje naše mapka. Táhne nás to k náhonu Mlýnka. Je pro zdejší oblast velmi důležitý.

Náhon Mlýnka je vlastně taková starodávná vodní dálnice, kterou lidé v Poodří vybudovali už před stovkami let. V oblasti Rezavky vypadá, jako by ji tam stvořila příroda… Ano, krajně nekultivovaně. Jejími tvůrci jsou ale skutečně lidé. Sloužila jim k dopravě vody. Svištěla vybudovanou trasou právě tam, kde ji potřebovali.

Kdysi dávno tahle voda poháněla staré mlýny, jako byl třeba ten ve Svinově. Mlynáři vodu z náhonu používali k tomu, aby roztočili těžká mlýnská kola a mohli mlít obilí na mouku. Dnes už by tu sice žádný funkční mlýn nenašel ani Bystrozraký, ale jméno Mlýnka lidem tuhle dobu pořád připomíná.

Mlýnka byla také v minulosti hlavním zdrojem vody pro obrovský Vrbenský rybník, který kdysi v Rezavce býval. Bez vody z náhonu by vyschl a rybáři by v něm mohli chytat leda lelky. Dnes už sice tenhle starý rybník neexistuje, ale Mlýnka stále zásobuje vodou nová jezírka a mokřady, které na jeho místě vznikly.

Vrátíme se k betonovému mostu a pokračujeme podél vody po lesní stezce. Voda teče po naší pravé ruce.

Vidíte krmítka pro ptáčky? Je jich tady hodně. Ochránci přírody se o zdejší polétavé jarabáčky starají opravdu vzorně. My tu u oběda potkali krásného mlynaříka dlouhoocasého s celou rodinkou.

Rezavka je domovem takzvaného měkkého luhu. To jsou lesy, které tvoří hlavně vrby a olše, tedy stromy, kterým nevadí mít nohy (pardon, kmeny) ve vodě. Poznáte tyto stromy? Ukažte na ně.

V jarních měsících se Rezavka promění v barevný koberec. Než na stromech vyraší listí, musejí kytky na zemi stihnout vykvést, protože pak už by tam měly tmu.

Mezi nejzajímavější rostliny patří sněženka podsněžník. V březnu tady těchto bílých zvonečků kvetou tisíce. Vždy uchvátí také kosatec žlutý – krásná, vysoká rostlina, která miluje mokřady. A co takhle stulík žlutý, co vypadá jako menší leknín? Že ho neznáte? Tak ho poznejte. Různé druhy ostřic a rákosu ovšem nerozpoznáme ani my. Možná s AI nebo strýčkem Googlem. Moc dobře ale vidíme, že tyhle traviny tvoří kolem tůní neprostupnou hradbu. Asi je to dobře, protože poskytují úkryt všemu živému a také nadpřirozenému. Žijí zde totiž hejkalové!

Víte, kdo je to hejkal?

Hejkal je český lesní démon. Také se mu říká hýkal či hejkadlo. Nebo divý muž. Jeho jméno je odvozeno od děsivého

volání, které vydává. Nikdy na hejkání nereagujte, neodpovídejte, nepokoušejte se hejkat taky. Je to krajně nebezpečné. Hejkal na to čeká. Podle hlasu určí vaši polohu, skočí vám na záda a prožene vás po lese. V lepším případě vás k smrti utahá, v horším roztrhá. Nejmocnější hejkalové se údajně vyskytovali na Plzeňsku, ale i zde jich je hodně. Podívejte se na lužní lesy kolem sebe. Tam mají úkrytů! A ty bažiny!

Jak hejkaly poznáte? Vypadají jako muži porostlí srstí či mechem. Na hlavě nosí kytici kapradin. Projevují zvýšený zájem o dívky a ženy. Unášejí je a pojímají za manželky. Pokud jim utečou, zle se jim pomstí. Rádi také děsí poutníky a odvádějí je z cesty. Pokud se před hejkalem chcete uchránit, nehoukejte, mějte na nohách botky, otočte si kapsy a mějte u sebe chléb. Máte? Tak se nemusíte ničeho bát!

Hejkalové obvykle místo dortíků mlsají vzácné houby. A že jich tady roste! Hotová hejkalí cukrárna na každém metru!

Díky tlejícímu dřevu starých padlých stromů se zde daří druhům, které jinde na Ostravsku neuvidíte. (A vlastně ani moc nikde.) Mezi nejvýznamnější druhy, které zde byly zaznamenány, patří například ohnivec rakouský, který na jaře zaujme svými jasně červenými plodnicemi, nebo šťavnatka narudlá.

Na jaře k těmto houbičkám hejkalové přikusují medvědí česnek.

Stále se držíme pěšinky. Turistické značky zde sice nejsou, ale pokud se budete držet vody, nemůžete se ztratit. Potkáte další stromy s červenými pruhy a poté na levoboku také louku.

A další potrubí přes vodu! Je to tak?

Najdete strom, jehož kořeny vypadají jako chapadla chobotnice?

Kdo první uvidí stromeček, který obrůstá břečťanem?

Pokud se zastavíte a na chvíli zmlknete, uslyšíte a uvidíte věci, které byste prakticky v centru města nikdy nečekali. Voda v tůních je doslova nabitá životem. Rezavka je totiž hlavně rájem žab a čolků. Na jaře tu kuňká své svatební árie hlasitý sbor skokanů a ropuch. Žije zde i vzácný čolek velký, který vypadá jako malý dráček.

Nad hladinou tůní létají desítky druhů vážek a šídel. Mají neuvěřitelné barvy a jsou to velmi rychlí lovci komárů.

Toto místo je také důležitou zastávkou stěhovavých ptáků. Z trvalých obyvatel zde možná spatříte ledňáčka říčního, který vypadá jako letící modrý drahokam, nebo uslyšíte datly černé, jak si do kmenů vyklepávají hnízda. Nebo si možná jen opatřují nějakou tu larvu do zobáku.

Zkuste najít ve kmenech stromů díry po datlech. Je jich tady mnoho.

Larvičky ale datlíkům nepapejte. Ty z přírody mohou být fujky, protože v přírodě sluply i to, co neměly. Třeba nějaké chemikálie. Specializované obchody a e-shopy vám ovšem nabídnou larvičky jedna báseň. Samá zdravá bílkovinka… Jistě se vám už sbíhají sliny na moučné červíky či Buffalo červy. Nesbíhají? Tak to nemáte hlad!

Jako všude, kde je voda, i tady poskakuje spousta ropuch. A pokud jsou tady žáby a ropuchy, klidně by tu mohl poskakovat i nějaký zakletý princ. Holčičky, dívky, paní i dámy, víte, jak ho zbavit kletby? Ano, kontaktem rtů, tedy partií velmi citlivých na doteky. Znáte ještě nějakou pohádku, v níž pusinka osvobodila zakletého prince nebo princeznu?

Není tady někdo z vás zakletý? Je to nezbytné ověřit. Dejte pusinku tomu, koho máte po levici. Stačí na tvář.

Pokud je to ale nějaký ornitolog, vodohospodář či ekologický aktivista, raději ho nechte zakletého. V zájmovém obluzení je mu zjevně dobře. :)

Věděli jste, že se ropucha obecná živí larvami, plži, pavouky a hmyzem? Že loví převážně za nocí? Ovšem jen za letních, protože od října do konce března spí v norách nebo pod kameny. Už od konce března do dubna se ale v mělkých vodách čile rozmnožuje. Žáby putují k té tůni, ve které se samy narodily. Aby se zadařilo, samička často samce až k tůni donese na zádech. Někdy i více uchazečů o otcovství najednou. Nutit je nemusí, skáčou na ni sami. Samiček je málo, samečků mnoho, a tak vědí, že je třeba obsadit místo s předstihem, už při přesunu k místu rozmnožovacího aktu. Do vybrané tůňky klade samička vajíčka ve šňůrkách dlouhých 5 až 10 m, které omotává okolo vodních rostlin. Velmi nebezpečná je pro ropuchu moucha masařka. Naklade na ni vajíčka, larvy vniknou obojživelníkům do nosních otvorů a zahubí je.

Blížíme se k silnici a také ke stavidlu, u kterého platí přísný zákaz, jak se píše na ceduli.

7. Doplňte slovo: Přísný zákaz ……..

Nyní začíná to pravé dobrodružství. Než výlet s tajenkou prošlapou do šíře estakády desítky výletníků, je potřeba po stezce vedoucí k řece trošku zapátrat. My procházeli trasu v únoru a byla to to detektivka.

Držte se tedy asi tak 10 až 20 metrů od hlavní cesty, kterou stezka kopíruje. Po pár minutách byste se měli dostat na louku.

Jak se tak stane, máte vyhráno. Odsud už vede relativně pěkná pěšinka. :)

Ta nás přivede až k mostu, který musíme opět přejít. S Rezavkou se tedy musíme rozloučit.

Ale ještě než vylezeme na most, přezkoušíme si vás z písničky o bobřících. Vzpomene si někdo, jaká byla její slova?

Když jde malý bobr …

8. Doplňte slovo.

Přecházíme most a naposledy máváme Rezavce.

Možná si říkáte, proč jsme tak nadšení z dvanácti hektarů bažiny. (A nejen my.) Rezavka ale funguje jako obrovská klimatizace a filtr. V horkém létě je tady o několik stupňů chladněji než v betonových částech Ostravy, protože odpařování vody a stín stromů ochlazují vzduch. Také dokáže zadržet obrovské množství vody při povodních, čímž chrání domy v okolí. Je to krásné a užitečné místo, které je potřeba chránit.

Pod námi teče řeka Odra. Tipněte si každý, jak dlouhý je její tok. Schválně, kdo je nejlepší tipař?! 3…, 2…, 1…Teď!

S celkovou délkou 854 kilometrů je Odra jednou z nejdelších řek ve střední Evropě. V České republice protéká úsekem dlouhým přibližně 112 kilometrů. Její cesta začíná v Oderských vrších. Je naší jedinou řekou, která odvádí vodu do Baltského moře. V Polsku ústí do Štětínského zálivu. Zejména v 18. a 19. století byla Odra klíčovou dopravní cestou pro přepravu zboží. Existovaly dokonce plány na propojení Odry s Dunajem a Labem, což je projekt známý jako kanál Dunaj–Odra–Labe, o kterém se diskutuje už od dob císaře Karla IV.

Právě v okolí Ostravy vytváří řeka unikátní přírodní ekosystém. Nejdůležitější částí je Chráněná krajinná oblast Poodří*. Zde řeka stále přirozeně meandruje, což znamená – jak už jsme si říkali –, že si v měkké půdě vyřezává hluboké zatáčky. Když se taková zatáčka třeba při povodni oddělí, vznikne slepé rameno. Což je přesně to, co najdeme v rezervaci Rezavka. Ale to už jsme si také říkali…*

Historicky byla Odra známá svou neuvěřitelnou čistotou a bohatstvím ryb. Staré kroniky uvádějí, že v ní běžně žili lososi, kteří putovali z Baltského moře až k sem do Moravskoslezského kraje, aby se zde vytřeli. (O rozmnožování lososů si ale řekneme na jiném výletě.) Ostravská exploze průmyslových aktivit sice čistotu vody na čas zhoršila, ale v posledních desetiletích se do řeky vrací život. Dnes zde můžete opět spatřit ledňáčky, bobry nebo vydry.

Na konci mostu sejdeme do údolí a po známé pěšině se vrátíme na start výletu.

Máme vyluštěno. Z tajenky na nás kouká divné latinské slovo. Nebojte se, máte ho správně. Je to pojmenování jednoho zvířátka, o kterém jsme dnes už mluvili.

Dorůstá délky až 15 centimetrů a patří mezi naše největší obojživelníky. Jednou z největších zajímavostí je jeho drakovitý vzhled během jara. Samci si v tomto období vytvářejí vysoký a hluboce zoubkovaný hřbetní hřeben, který je nad kořenem ocasu přerušený. Jejich břicho má zářivě oranžovou nebo žlutou barvu s černými skvrnami. A co bříško – to originální dekor, jiné pojetí puntíků. Jsou to velmi citliví živočichové, kteří potřebují vodu bez dravých ryb. Jinak jejich larvy skončí v tlamách agresivních nenasytů. Víte, jak se tento obojživelník jmenuje česky? Prozradíme, že začíná na písmeno Č.

Hotovo! Procházka i osvěta jsou u konce. Děkujeme za vaši účast a také děkujeme Magistrátu města Ostravy a Ostravainfo za pomoc s výletem a jeho poskytnutí všem výletníkům ZDARMA,v rámci projektu Fajna rodina.

Doufáme, že se vám dnešní výlet s tajenkou líbil, přejeme šťastnou cestu domů a těšíme se zase někdy na našich tajenkových trasách na viděnou! ☺

V textu byly použity mimo jiné texty z webů www.kudyznudy.cz, http://www.ostrmuz.cz/, https://www.ostravainfo.cz/, https://www.ostravskepesiny.cz, Petr Skoumal – Když jde malý bobr spát, Zdeněk Rytíř – Včelka Mája.

Otázky k tajence

1. **Jak se jmenuje včelí samec?**
2. **Doplňte: ….. toku Odry.**
3. **Kolik pařátů na jedné noze mají orlice?**
4. **Jak se jmenuje mlok druhovým jménem?**
5. **Opište třetí číslici letopočtu.**
6. **Jak se jmenuje dub?**
7. **Doplňte slovo: Přísný zákaz ……..**
8. **Doplňte slovo.**

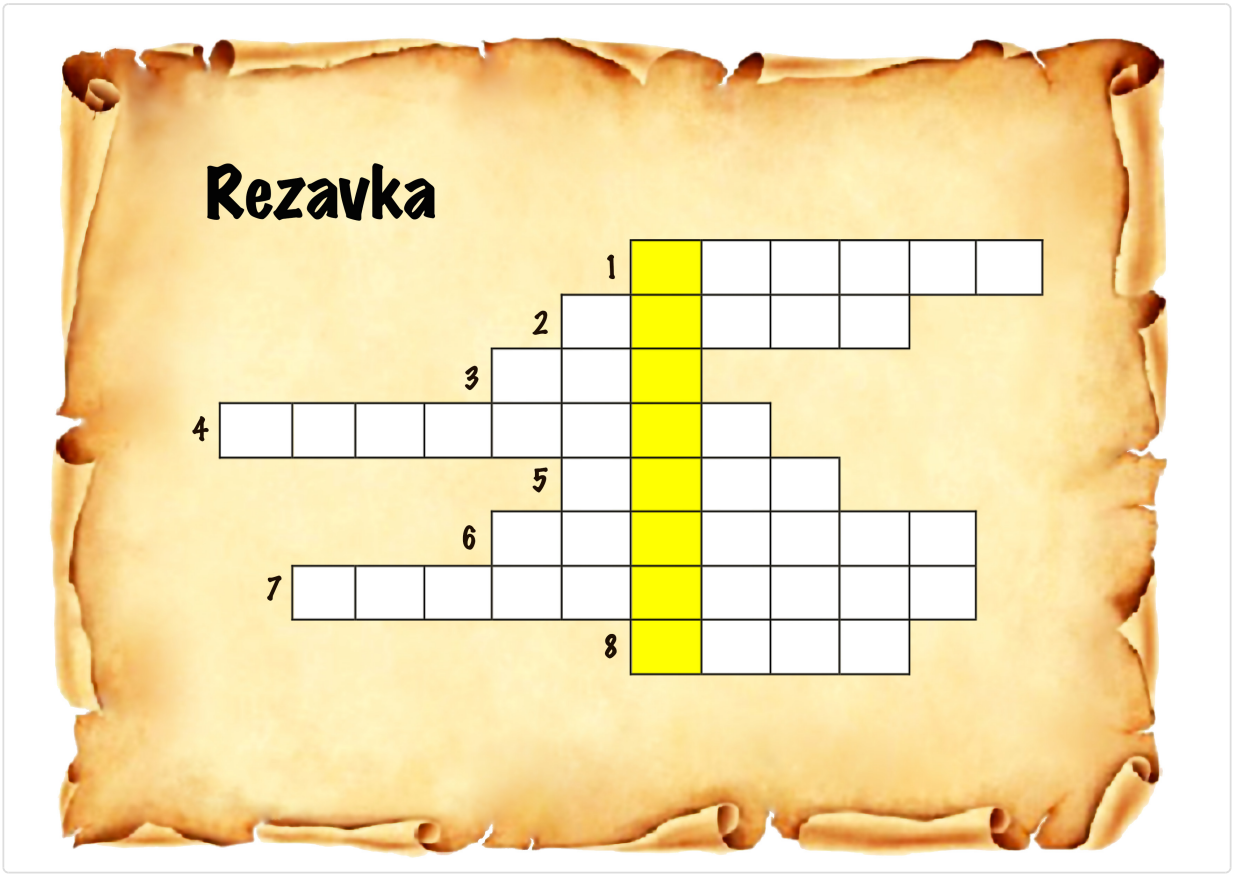

A co můžete vyhrát?

Tajenku posílejte na e-mail **veldo@veldo.cz**. Můžete ji také poslat ve zprávě na náš Facebook "Velká dobrodružství". Každý měsíc vylosujeme jednoho z výletníků, kterému pošleme našeho **Lumpardíka z podhradí**. Vždy připojte celé jméno, adresu a také kód výletu.

Výlet stažen z www.veldo.cz | © Velká dobrodružství

Vytvořeno: 07.10.2026 11:01